

V Bruseli 20. marca 2019
(OR. en)

XT 21014/19

BXT 15
CO EUR-PREP 10

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Nástroj týkajúci sa Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

Delegáciám¹ v prílohe zasielame uvedený nástroj. Tento text bol dohodnutý na úrovni vyjednávačov medzi predsedníčkou vlády Theresou Mayovou a predsedom Európskej komisie Junckerom 11. marca 2019 v Štrasburgu a Európska komisia ho schválila v ten istý deň.

¹ Člen Európskej rady alebo Rady, ktorý zastupuje vystupujúci členský štát, sa v nadväznosti na oznámenie podľa článku 50 ZEÚ nezúčastňuje na rokovaníach Európskej rady ani Rady, ani na rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

Nástroj týkajúci sa Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

Únia a Spojené kráľovstvo:

Opätovne potvrdzujú, že zmluvné strany si do budúcnosti želajú nadviazať čo možno najbližšie a najpevnejšie partnerstvo, keďže musia čeliť spoločným globálnym výzvam, a zdôrazňujú svoj záväzok začať s prípravami bezprostredne po podpísaní dohody o vystúpení v snahe zabezpečiť, aby sa rokovania o budúcom vzťahu mohli po vystúpení Spojeného kráľovstva začať čo možno najskôr.

Pripomínajú výmenu listov zo 14. januára 2019 medzi predsedami Európskej rady a Európskej komisie a predsedníčkou vlády Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ako aj objasnenia, ktoré sú v nich uvedené.

Pripomínajú, že zmluvné strany si neželajú, aby sa začalo uplatňovať riešenie spočívajúce v tzv. zabezpečovacom mechanizme, ktoré je uvedené v Protokole o Írsku/Severnom Írsku, a že pokiaľ by k tomu došlo, nepredstavovalo by to optimálny obchodný režim ani pre jednu stranu, a preto sú obe zmluvné strany rozhodnuté nahradiť riešenie spočívajúce v tzv. zabezpečovacom mechanizme pre Severné Írsko následnou dohodou, ktorou by sa zabezpečila trvalá absencia tvrdej hranice na ostrove Írsko a zároveň by sa plne rešpektovala integrita vnútorného trhu Únie a územná celistvosť Spojeného kráľovstva.

Zdôrazňujú, že Protokol o Írsku/Severnom Írsku sa bude pravidelne preskúmať, aby zmluvné strany mohli zvážiť, či je tento protokol naďalej potrebný, resp. či by sa nemohol úplne alebo čiastočne prestať uplatňovať.

Pripomínajú, že po skončení prechodného obdobia bude každý spor týkajúci sa dodržiavania článku 5 dohody o vystúpení a článku 2 ods. 1 a článku 20 Protokolu o Írsku/Severnom Írsku podliehať mechanizmu urovnávania sporov, ktorý je zakotvený v článkoch 167 až 181 dohody o vystúpení.

Konštatujú, že tento nástroj poskytuje v zmysle článku 31 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve jasné a jednoznačné vyjadrenie oboch zmluvných strán dohody o vystúpení k tomu, na čom sa dohodli v určitých ustanoveniach dohody o vystúpení vrátane Protokolu o Írsku/Severnom Írsku. Predstavuje preto referenčný dokument, ktorý sa bude musieť použiť v prípade, že v súvislosti s vykonávaním dohody o vystúpení vznikne akýkoľvek problém. Na tento účel má právnu silu a záväzný charakter.

A. VO VZŤAHU K ČLÁNKU 5 DOHODY O VYSTÚPENÍ A ČLÁNKU 2 ODS. 1 PROTOKOLU O ÍRSKU/SEVERNOM ÍRSKU

Rokovania o budúcej dohode a úplné alebo čiastočné nahradenie protokolu

1. Únia a Spojené kráľovstvo pripomínajú svoj záväzok, že v duchu vzájomného rešpektu a v dobrej viere zabezpečia plnenie povinností vyplývajúcich z dohody o vystúpení.
2. V preambule Protokolu o Írsku/Severnom Írsku (ďalej len „protokol“) sa uvádza, že „zámerom Únie a Spojeného kráľovstva je nahradiť riešenie spočívajúce v tzv. zabezpečovacom mechanizme pre Severné Írsko následnou dohodou, ktorá vytvorí alternatívny mechanizmus na zabezpečenie trvalej absencie tvrdej hranice na ostrove Írsko“, pričom sa bude chrániť integrita vnútorného trhu Únie a územná celistvosť Spojeného kráľovstva.
3. V článku 2 ods. 1 protokolu sa stanovuje povinnosť Únie a Spojeného kráľovstva, že „vynaložia maximálne úsilie, aby do 31. decembra 2020 uzatvorili dohodu, ktorá úplne alebo čiastočne nahradí tento protokol“.

4. Únia a Spojené kráľovstvo sa domnievajú, že napríklad systematické odmietanie zohľadniť návrhy alebo záujmy druhej zmluvnej strany by bolo nezlučiteľné s ich povinnosťami vyplývajúcimi z článku 2 ods. 1 protokolu a článku 5 dohody o vystúpení.
5. Únia a Spojené kráľovstvo začnú vzhľadom na svoju povinnosť vyplývajúcu z článku 2 ods. 1 protokolu rokovať o následnej dohode čo možno najskôr po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie. Vedenie týchto rokovaní by malo byť prioritou, a pokiaľ by sa do jedného roka od dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva rokovania neukončili, malo by sa vyvinúť zvýšené úsilie.
6. Aby sa umožnilo urýchlené začatie a pokrok týchto formálnych rokovaní, Únia a Spojené kráľovstvo sa zaväzujú v súlade s bodmi 141 až 143 politického vyhlásenia, na ktorom sa dohodli v novembri 2018, že začnú s prípravami na tieto rokovania bezprostredne po podpísaní dohody o vystúpení, a to okrem iného aj tak, že vytvoria svoje príslušné rokovacie štruktúry a prediskutujú logistické dojednania. Únia a Spojené kráľovstvo sú preto odhodlané urýchlene pracovať na následnej dohode, ktorou sa do 31. decembra 2020 zavedú alternatívne mechanizmy, aby sa nemusel aktivovať zabezpečovací mechanizmus.
7. Únia a Spojené kráľovstvo sa ďalej dohodli na tom, že bezprostredne po ratifikácii dohody o vystúpení sa zavedie rokovací postup, aby sa colné a regulačné zosúladenie v prvkoch protokolu, ktoré sa týkajú tovaru,² nahradilo alternatívnymi dojednaniami. Súčasťou tohto rokovacieho postupu, ktorý je uvedený v spoločnom vyhlásení dopĺňajúcom politické vyhlásenie, budú okrem iného aj úvahy o komplexnej úprave v oblasti colnej spolupráce, podporných úpravách a technológiách. Keďže rokovací postup o alternatívnych dojednaniach je začlenený do celkovej rokovacej štruktúry, bude sa môcť v rámci neho zohľadniť pokrok, ktorý sa dosiahne v širších rokovaniach o budúcom vzťahu, najmä pokiaľ ide o predpisy uplatniteľné na tovar a clá.

² Články 6 až 10 protokolu.

8. V súlade s bodom 147 politického vyhlásenia sa aspoň každých šesť mesiacov od dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie zvolá konferencia na vysokej úrovni, aby sa zhodnotil dosiahnutý pokrok a aby sa zmluvné strany dohodli v rozsahu, v akom to bude medzi nimi možné, na ďalšom smerovaní. V snahe zabezpečiť, aby mohla následná dohoda nadobudnúť platnosť do konca prechodného obdobia, Únia a Spojené kráľovstvo považujú za dôležité, aby sa na každej konferencii na vysokej úrovni preskúmal pokrok dosiahnutý v súvislosti s alternatívnymi dojednaniami, ako aj celkový pokrok v otázke budúceho vzťahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti môže Spojené kráľovstvo v súlade s článkom 3 protokolu požiadať o predĺženie prechodného obdobia, aby sa poskytlo viac času na finalizáciu budúceho vzťahu a následnej dohody.
9. S cieľom urýchlene odstrániť akékoľvek podstatné prekážky, ktoré by mohli viesť k oneskorenému pokroku alebo k jeho ohrozeniu, sa Únia a Spojené kráľovstvo dohodli aj na tom, že na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán a v krátkom čase kedykoľvek okamžite zvolajú ďalšie mimoriadne konferencie na vysokej úrovni.
10. Následná dohoda, ktorou sa nahradí colné a regulačné zosúladenie v prvkoch protokolu, ktoré sa týkajú tovaru, by mohla mať podobu samostatnej dohody alebo by mohla byť súčasťou širšej dohody či dohôd o budúcom vzťahu, a to v závislosti od pokroku dosiahnutého v rámci širších rokovaní. Alternatívne dojednania, ktoré v súlade s článkom 2 protokolu úplne alebo čiastočne nahradia protokol, nemusia v žiadnom ohľade prevziať ustanovenia protokolu, pokiaľ budú aj naďalej splnené základné ciele. Ak je potrebné, aby mala dohoda vzhľadom na oneskorený pokrok širších rokovaní podobu samostatnej dohody, zmluvné strany sa budú snažiť, aby túto dohodu dosiahli veľmi rýchlo po skončení prechodného obdobia za úplného dodržiavania príslušných právnych poriadkov zmluvných strán.
11. Únia a Spojené kráľovstvo sa dohodli, že po tom, ako sa rokovania o alternatívnych dojednaniach ukončia k spokojnosti oboch zmluvných strán, výsledok sa bude transponovať do následnej dohody. Následná dohoda transponujúca alternatívne dojednania sa bude uplatňovať čo možno najskôr po jej podpise prostredníctvom, ak je to potrebné a vhodné, predbežného vykonávania v súlade s platnými právnymi rámcami a existujúcou praxou.

Súlada a jednostranné pozastavenie

12. Únia a Spojené kráľovstvo sa zhodujú na tom, že by nebolo v súlade s ich povinnosťami vyplývajúcimi z článku 5 dohody o vystúpení a článku 2 ods. 1 protokolu, aby ktorákoľvek zmluvná strana konala s cieľom uplatňovať protokol bez časového obmedzenia. Ak sa Únia alebo Spojené kráľovstvo domnieva, že druhá zmluvná strana takto konala po tom, čo protokol nadobudol platnosť, môže využiť mechanizmus urovnávania sporov zakotvený v článkoch 167 až 181 dohody o vystúpení.
13. Ak vznikne spor v súvislosti s článkom 5 dohody o vystúpení a článkom 2 ods. 1 protokolu, Únia a Spojené kráľovstvo ihneď začnú konzultácie v Spoločnom výbore. Budú sa usilovať o včasné vyriešenie sporu s cieľom dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie. V snahe uľahčiť nájdenie takéhoto riešenia poskytne každá zmluvná strana písomné odôvodnenie svojej pozície a písomne odpovie druhej zmluvnej strane.
14. Rozhodnutie rozhodcovského súdu, že zmluvná strana koná s cieľom uplatňovať protokol bez časového obmedzenia, by bolo v rámci mechanizmu na urovnávanie sporov záväzné pre Úniu aj Spojené kráľovstvo. Pokiaľ zmluvná strana trvalo neplní rozhodnutie, a teda si ani trvalo neplní svoje povinnosti vyplývajúce z dohody o vystúpení, môže to viesť k dočasným prostriedkom nápravy. Poškodená strana by mala napokon právo prijať jednostranné a primerané pozastavenie plnenia svojich povinností vyplývajúcich z dohody o vystúpení (okrem druhej časti) vrátane protokolu. Takéto pozastavenie plnenia povinností môže zostať v platnosti dovtedy, kým porušujúca strana neprijme opatrenia potrebné na splnenie rozhodnutia rozhodcovského súdu.

B. VO VZŤAHU K ZÁRUKÁM PRE SEVERNÉ ÍRSKO

15. Protokol nemá žiadny vplyv na ustanovenia dohody z roku 1998 a ani ich nenahrádza. Konkrétne žiadnym spôsobom nemení režim v rámci oblasti II Dohody z roku 1998, pričom rozhodovanie o oblastiach spolupráce medzi severom a juhom prislúcha vláde Severného Írska a vláde Írska v rámci ich príslušných právomocí.
16. Každý nový akt Únie, ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti protokolu, ale sa ním nemení ani nenahrádza akt Únie uvedený v prílohách k protokolu, si bude v súlade s článkom 15 ods. 5 protokolu vyžadovať súhlas Spojeného kráľovstva v rámci Spoločného výboru, aby sa mohol doplniť do príslušnej prílohy k protokolu.
17. Únia a Spojené kráľovstvo potvrdzujú, že protokol nebráni Spojenému kráľovstvu, aby – pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa priamo Severného Írska – ponúklo v rámci svojej delegácie zástupcom vlády Severného Írska účasť v Spoločnom výbore, vo výbore pre otázky súvisiace s vykonávaním protokolu alebo v spoločnej konzultačnej pracovnej skupine.

C. VO VZŤAHU K ČLÁNKU 184 DOHODY O VYSTÚPENÍ

18. Jediným cieľom článku 184 dohody o vystúpení je vytvorenie povinností, na základe ktorých sa Únia a Spojené kráľovstvo budú maximálne usilovať rokovať o dohodách upravujúcich ich budúci vzťah, a týmto ustanovením sa neukladajú žiadne povinnosti v súvislosti s územnou pôsobnosťou takýchto dohôd. Na základe tohto ustanovenia preto neexistuje povinnosť alebo predpoklad, aby takéto dohody mali rovnakú územnú pôsobnosť, ako je územná pôsobnosť stanovená v článku 3 dohody o vystúpení.